

> Gebruik van de pijnpomp

Dienst anesthesie

Gebruik van de pijnpomp

2 Gebruik van de pijnpomp

Inhoudstafel

Wat is PCA? Wat is een pijnpomp?	4
Hoe ziet een pijnpomp eruit?	4
Hoe gaat u om met de pomp?	5
Veiligheid?	5
Hoe lang duurt een behandeling met PCA?	6
Begeleiding van de patiënt	6
De beperkingen van een pijnpomp	6
Verzorging	7
Kostprijs van de behandeling?	7
Tenslotte	7

Voorwoord

Binnenkort wordt u geopereerd in AZ Sint-Lucas. Het is bekend dat patiënten die de eerste dagen na een operatie een goede pijnbehandeling krijgen, beter herstellen. Het is dus belangrijk dat u na de operatie zo weinig mogelijk last hebt van pijn. Als u pijn hebt, meld dit dan aan de artsen en de verpleegkundigen.

In deze folder vindt u algemene informatie over de mogelijkheden van pijnbestrijding met de PCA-pomp of de pijnpomp. Bijkomende informatie over de pijnbestrijding kan u krijgen van de artsen en de verpleegkundigen tijdens uw hospitalisatie. Als u vragen hebt, aarzel dus niet om de medewerkers aan te spreken.

Wij wensen u alvast een spoedig herstel toe!

Wat is PCA? Wat is een pijnpomp?

PCA betekent “patiëntgecontroleerde pijnbehandeling”. Het is een vorm van pijnstilling door middel van een pomp met een computer erin. Er zijn twee soorten pijnpompen, afhankelijk van de toedieningsweg:

- ◆ Bij de PCIA (de patiëntgecontroleerde intraveneuze analgesie) wordt de pomp aangeschakeld op de intraveneuze toedieningsweg, namelijk het infuus in de arm of in de hals.
- ◆ Bij de PCEA (patiëntgecontroleerde epidurale analgesie) wordt de pomp aangeschakeld op een dun buisje dat in de rug wordt geplaatst. Dit buisje wordt voor de ingreep door de anesthesist onder lokale verdoving in de rug geplaatst. Men spreekt hier over de rugpenprik.

Beide technieken hebben hun nut al bewezen.

De bedoeling van een PCA-pijnbehandeling is dat u als patiënt zelfstandig uw pijn kan behandelen zonder gevaar voor een overdosis. U hoeft dus niet te wachten op de verpleegkundigen of de artsen. U hebt uw pijnbehandeling in eigen handen.

Hoe ziet een pijnpomp eruit?

PCA is een pomp die aan uw bed wordt bevestigd. De medicatie wordt toegediend via de pomp (zie foto).

Hoe gaat u om met de pomp?

De instellingen van de pomp worden op maat van elke patiënt aangepast. Meestal geeft deze dan continu een kleine hoeveelheid medicatie.

Aan de pomp zit echter ook een bedieningsknop (zie foto) die onmiddellijk na het ontwaken binnen uw handbereik wordt geplaatst. Die knop noemt men het bolussysteem. Wanneer u veel pijn hebt, kan u op de bolusknop drukken. U krijgt dan bovenop de continue toediening nog een extra dosis medicatie. De maximale dosis en het maximum aantal toedieningen per uur, worden door de anesthesist ingesteld.

Belangrijk

Eenmaal u de bolusknop ingedrukt hebt, duurt het 5 à 10 minuten voor het effect merkbaar is. Blijf dus niet drukken op de knop als u niet meteen effect voelt en wacht ook niet met drukken tot de pijn al te hevig is.

Veiligheid?

Voor een overdosis hoeft u geen schrik te hebben. De pomp wordt zo ingesteld dat dit niet mogelijk is. Als uw maximale dosis bereikt is, zal de pomp tijdelijk niets meer toedienen. Mocht u toch nog veel pijn hebben, gelieve dit te melden aan de verpleegkundigen.

Hoe lang duurt een behandeling met PCA?

De PCA-pomp wordt meestal tussen de 24 en de 96 uur (= 1 à 4 dagen) na de operatie gebruikt. Dit is geen vaste regel. Er wordt altijd rekening gehouden met uw noden. De pijnpomp wordt pas verwijderd als de pijn onder controle is. Na het wegnemen van de pijnpomp kan u nog altijd andere pijnmedicatie krijgen.

Begeleiding van de patiënt

De pijnverpleegkundige komt tijdens de week dagelijks op bezoek en noteert de gegevens over de pijnstilling. Als u vragen hebt, stel die gerust. Indien nodig wordt de pijnpomp bijgesteld. Na 17 uur is er altijd een arts-anesthesist van wacht, die oproepbaar is bij problemen.

De beperkingen van een pijnpomp

De pijnpomp kan uw bewegingsvrijheid beperken. Afhankelijk van het soort pomp, zal u moeten opletten met het infuus of met het fijn buisje in de rug. Veel is ook afhankelijk van het soort ingreep dat u ondergaat. Het team van artsen, verpleegkundigen en kinesisten zal u tijdig informeren en u begeleiden.

Waar let u best op?

Vermijd bruuske bewegingen, beweeg rustig. Dit is belangrijk om het buisje op de juiste plaats te houden. De positie van het buisje bepaalt in belangrijke mate de doeltreffendheid van de behandeling.

6

Gebruik van de pijnpomp

Verzorging

Verband

De verpleegkundige controleert dagelijks uw verband. Als het proper is, laat men het verband gesloten, om infecties te vermijden.

Verwijderen van de pijnpomp

De verpleegkundigen zullen de pijnpomp na de behandeling verwijderen. Dit gebeurt pijnloos.

- ◆ Bij de PCEA wordt het fijne buisje uit de rug verwijderd. Hiervoor ligt u best op uw zijde, met kromme rug.
- ◆ Bij de PCIA hoeft alleen het infuus verwijderd te worden.

Als u toch veel pijn zou voelen bij het verwijderen, meld dit dan onmiddellijk aan de verpleegkundige.

Kostprijs van de behandeling?

De pijnbehandeling met een pijnpomp wordt volledig terugbetaald door het ziekenfonds.

U moet wel rekening houden met de kostprijs van de medicatie en eventuele supplementen die in rekening kunnen gebracht worden bij een eenpersoonskamer.

Tenslotte

Hebt u nog vragen of opmerkingen? Aarzel niet om ons aan te spreken. Wij zijn er voor u!

2008

www.azstlucas.be

vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek
campus Sint-Lucas, Groenebriel 1, 9000 Gent
campus Volkskliniek, Tichelrei 1, 9000 Gent
tel. 09-224 61 11, info@azstlucas.be

